

Instytut Pamięci Narodowej - Warszawa

<https://warszawa.ipn.gov.pl/waw/aktualnosci/62017,Pruszkow-w-dobie-walki-o-niepodleglosc-spotkanie-w-Muzeum-Dulag-121-Pruszkow-24-.html>
20.04.2024, 00:23

**„Pruszków w dobie walki o niepodległość” -
spotkanie w Muzeum Dulag 121 - Pruszków, 24
listopada 2018**

100-lecie odzyskania niepodległości!

1918-2018

100 & 102

Pruszków w dobie walki o niepodległość

dr Dariusz Gałaszewski dr Mirosław Wawrzyński
Marian Skwara Anna Obrębska

Prowadzenie: Małgorzata Bojanowska i Maciej Boenisch

Promocja albumu
„Samorządność i Niepodległość. Pruszków w dobie walki o niepodległość 1844-1928”

24 XI 2018, godz. 15.
Muzeum Duląg 121
Pruszków ul. 3 Maja 8A
Wstęp wolny!

100-lecie odzyskania niepodległości!

1918-2018

100 & 102

Pruszków w dobie walki o niepodległość

dr Dariusz Gałaszewski dr Mirosław Wawrzyński
Marian Skwara Anna Obrębska

Prowadzenie: Małgorzata Bojanowska i Maciej Boenisch

Promocja albumu
„Samorządność i Niepodległość. Pruszków w dobie walki o niepodległość 1844-1928”

24 XI 2018, godz. 15.
Muzeum Duląg 121
Pruszków ul. 3 Maja 8A
Wstęp wolny!

W sobotę 24 listopada 2018 r. o godz. 15.00 w Muzeum Duląg 121 w Pruszkowie zaprezentowany został okolicznościowy album „Samorządność i Niepodległość. Pruszków w dobie walki o niepodległość 1844-1928”.

Publikację wydało Muzeum Duląg 121 z okazji 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości.

W spotkaniu promocyjnym udział wzięli: dr Dariusz Gałaszewski (naczelnik Oddziałowego Biura Edukacji Narodowej IPN w Warszawie), Marian Skwara (znawca dziejów Pruszkowa i autor publikacji na ten temat), dr Mirosław Wawrzyński (historyk, autor m.in. „Życie publiczne i społeczne Pruszkowa do roku 1921”) i Anna Obrębska (historyk, edukator w Oddziałowym Biurze Edukacji Narodowej IPN w Warszawie). Spotkanie poprowadziła Małgorzata Bojanowska (dyrektor Muzeum Duląg 121) i Maciej Boenisch (adiunkt Muzeum Duląg 121, autor prezentowanego albumu).

Podczas spotkania publikację można było kupić w promocyjnej cenie 10 zł.

Uczestnicy dyskusji rozmawiali zarówno o historii miasta i pruszkowskich wątkach niepodległościowych, jak i o szerszym, ogólnopolskim kontekście odzyskania suwerenności.

Dwie ważne dla mieszkańców Pruszkowa rocznice: uzyskania przez Pruszków praw miejskich oraz odzyskania przez Polskę niepodległości obchodzone są niemal dzień po dniu. 9 listopada 1916 r., kiedy niemieckie władze nadały osadzie prawa miejskie, nastroje nie sprzyjały świętowaniu. Trwała Wielka Wojna, a w częściowo zniszczonym podczas ostrzału artyleryjskiego w 1914 r. miasteczku panowało bezrobocie i głód. Pruszkowianie mogli pozwolić sobie na luksus świętowania dopiero w listopadzie 1918 r. – wtedy, kiedy cała Polska hucznie fetowała odzyskaną niepodległość. Osobom zaangażowanym w działalność niepodległościową na terenie Pruszkowa, Żbikowa i Tworek w równym stopniu, co los ojczyzny, na sercu leżało dobro współmieszkańców. Dlatego badając dzieje Pruszkowa, trudno czasem rozdzielić działalność społeczną i obywatelską od niepodległościowej. To, co w przypadku innych, starszych stażem miast uznano by za działalność niepodległościową (np. walkę o tworzenie polskich szkół czy bibliotek) w przypadku rozwijającej się osady fabrycznej Pruszków było także przejawem działalności społecznej na rzecz miasteczka, którego instytucje dopiero powstawały.